

Bruxelles, 4. rujna 2020.
(OR. en)

11004/19

Međuinstitucijski predmet:
2019/0066 (NLE)

AVIATION 145
RELEX 686
USA 57

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Stajalište koje Europska unija treba zauzeti u okviru Bilateralnog nadzornog odbora, na temelju Sporazuma između Sjedinjenih Američkih Država i Europske zajednice o suradnji u području reguliranja sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu, u vezi s donošenjem Odluke Bilateralnog nadzornog odbora o donošenju Priloga 3. Sporazumu

---

NACRT

BILATERALNI NADZORNI ODBOR ZA SPORAZUM
IZMEĐU SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA
I EUROPSKE ZAJEDNICE

O SURADNJI U PODRUČJU REGULIRANJA SIGURNOSTI U CIVILNOM ZRAKOPLOVSTVU

ZAPISNIK O ODLUCI

ODLUKA BR. 0010

Imajući u vidu da se Izmjenom 1. Sporazuma između Sjedinjenih Američkih Država i Europske zajednice o suradnji u području reguliranja sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu („Sporazum”) proširuje područje primjene članka 2.B Sporazuma kako bi se obuhvatili, među ostalim, licenciranje i osposobljavanje osoblja,

imajući zatim u vidu da se člankom 5. Sporazuma, kako je izmijenjen, predviđa izrada novih priloga Sporazumu o pitanjima obuhvaćenima područjem primjene Sporazuma koji zatim, u skladu s člankom 19.C, stupaju na snagu odlukom Bilateralnog nadzornog odbora („BOB”) osnovanog na temelju članka 3.,

Bilateralni nadzorni odbor odlučuje kako slijedi:

1. donijeti Prilog 3. (Licenciranje pilota) Sporazumu kako je priložen ovoj Odluci na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku. U slučaju razilaženja u tumačenju različitih jezičnih verzija prednost ima tekst na engleskom jeziku.
2. primiti na znanje Zajedničku izjavu koju trebaju potpisati predstavnici stranaka u vezi s potvrđivanjem vjerodostojnosti hrvatske jezične verzije Priloga 3.

3. Prilog 3. (Licenciranje pilota) Sporazumu stupa na snagu na datum zadnjeg potpisa u nastavku.

Za Bilateralni nadzorni odbor:

SAVEZNA UPRAVA ZA ZRAKOPLOVSTVO
MINISTARSTVO PROMETA
SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE

POTPISNIK:

POLOŽAJ: Administrator za sigurnost
zračnog prometa

DATUM:

MJESTO: Washington, D. C.

EUROPSKA KOMISIJA
EUROPSKA UNIJA

POTPISNIK:

POLOŽAJ: Direktor, Zrakoplovstvo
Glavna uprava za mobilnost i
promet, Europska komisija

DATUM:

MJESTO: Bruxelles, Belgija

PRILOG 3.

LICENCIRANJE PILOTA

1. SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE

1.1. Stranke su ocijenile standarde, pravila, prakse i postupke druge stranke povezane s licenciranjem privatnih pilota, uključujući ovlaštenja za noćno i instrumentalno letenje za kategorije jednomotornog klipnog kopnenog aviona i višemotornog klipnog kopnenog aviona, no isključujući ovlaštenja za tip, te su zaključile da su dovoljno kompatibilni da omogućuju priznavanje odobrenja i nalaza druge stranke. Ovim je Prilogom obuhvaćeno uzajamno priznavanje nalaza o sukladnosti i dokumentacije te pružanje tehničke pomoći pri licenciranju privatnih pilota i praćenju sukladnosti. Nijedna odredba ovog Priloga ne tumači se na način da ograničava ovlasti određene stranke da djeluje u skladu s člankom 15. Sporazuma.

- 1.2. Područje primjene ovog Priloga obuhvaća dozvole privatnog pilota iz dijela-FCL EU-a i certifikate privatnog pilota FAA-e te privilegije privatnog pilota obuhvaćene drugim dozvolama iz dijela-FCL EU-a i certifikatima privatnog pilota FAA-e te ovlaštenja za noćno i instrumentalno letenje, kako je utvrđeno u Dodatu 1. ovom Prilogu, u kategorijama jednomotornog klipnog kopnenog aviona i višemotornog klipnog kopnenog aviona u jednopilotnim operacijama, osim ovlaštenja za tip. Dozvole profesionalnog pilota za avione (CPL (A)) i dozvole prometnog pilota za avione (ATPL (A)) iz dijela-FCL EU-a sadržavaju privilegije privatnog pilota. Dozvola pilota za višečlanu posadu (MPL) sadržava privilegije privatnog pilota samo ako su konkretno odobrene u dozvoli. Slično tomu, certifikati profesionalnog pilota i certifikati prometnog pilota FAA-e sadržavaju privilegije privatnog pilota. Te dozvole i certifikati pilota prihvatljivi su za konverziju u skladu s uvjetima iz ovog Priloga ako su privilegije primjenjive.
- 1.3. Područje primjene ovog Priloga može se proširiti na druge dozvole iz dijela-FCL EU-a te certifikate i ovlaštenja pilota FAA-e i kategorije zrakoplova izmjenom ovog Priloga na temelju odluke Bilateralnog nadzornog odbora donesene u skladu s člankom 19.B Sporazuma.
- 1.4. Proširenje područja primjene ovog Priloga izvršava se nakon nužnog postupka izgradnje povjerenja koji provode tehnički predstavnici.
- 1.5. Ovaj se Prilog ne primjenjuje na dozvole pilota ili certifikate pilota koje je izdala druga država ugovornica Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu iz 1944. (Čikaška konvencija) i koje su FAA ili zrakoplovno tijelo ocijenili valjanima, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota (TIP-L).

1.6. Ovim se Prilogom ne ograničava pravo imatelja certifikata pilota FAA-e ili dozvole iz dijela-FCL EU-a koje je izdalo zrakoplovno tijelo na to da druga stranka u skladu s primjenjivim zakonima i propisima taj certifikat ili dozvolu pilota ocijeni valjanima.

2. DEFINICIJE

2.1. Uz definicije iz Sporazuma, za potrebe ovog Priloga primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „ovlaštenje za klasu” znači:

- i. u kontekstu dozvole iz dijela-FCL EU-a, valjano ovlaštenje priloženo dozvoli pilota. Privilegije imatelja ovlaštenja za klasu jednomotornog klipnog aviona i višemotornog klipnog aviona omogućuju mu da obavlja dužnost pilota u okviru klase zrakoplova utvrđene u ovlaštenju kako je navedeno u dokumentu „Popis aviona – ovlaštenja za klasu i tip te popis posebnih ovlasti” objavljenom na internetskim stranicama Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA);
- ii. u kontekstu certifikata pilota FAA-e, razvrstavanje zrakoplovâ sa sličnim operativnim karakteristikama u određenu kategoriju kako je navedeno u glavi 14. članku 61.5. Kodeksa saveznih propisa (glava 14. CFR-a) (npr. jednomotorni kopneni avion i višemotorni kopneni avion);

- (b) „konverzija” znači izdavanje dozvole iz dijela-FCL EU-a na temelju certifikata pilota FAA-e ili izdavanje certifikata pilota FAA-e na temelju dozvole iz dijela-FCL EU-a, u skladu s odredbama ovog Priloga;
- (c) „ažurnost” znači priznavanje privilegija iz ovlaštenja za klasu ili tip na certifikatu pilota FAA-e, na temelju nedavnog iskustva imatelja certifikata (glava 14. dio 61. CFR-a i dio C Priloga III. Uredbe br. 1178/2011);
- (d) „dozvola iz dijela-FCL EU-a” znači valjana dozvola za letačku posadu koja ispunjava zahtjeve iz dijela-FCL;
- (e) „certifikat pilota FAA-e” znači valjani certifikat pilota Savezne uprave za zrakoplovstvo koji ispunjava odgovarajuće zahtjeve propisane glavom 14. dijelom 61. CFR-a;
- (f) „provjera letačkih sposobnosti” znači procjena letačkih vještina koja se provodi s instruktorom letenja koji ima odgovarajuće ovlasti FAA-e za ispitivanje;

- (g) „ovlaštenje za instrumentalno letenje” znači:
- i. u kontekstu ovlaštenja za instrumentalno letenje iz dijela-FCL EU-a, valjano ovlaštenje u okviru dozvole iz dijela-FCL EU-a koje omogućuje operacije u skladu s pravilima instrumentalnog letenja (IFR) ili u vremenskim uvjetima nepovoljnijima od minimalnih uvjeta propisanih pravilima vizualnog letenja koje su ograničene na jednomotorne ili višemotorne operacije ili, u slučaju dozvole pilota za višečlanu posadu (MPL), dodatno ograničene na operacije višečlane posade;
  - ii. u kontekstu ovlaštenja za instrumentalno letenje FAA-e, valjano ovlaštenje u okviru certifikata pilota FAA-e koje podliježe ažuriranosti i klasi zahtjeva u pogledu zrakoplova te omogućuje operacije u skladu s pravilima instrumentalnog letenja ili u vremenskim uvjetima nepovoljnijima od minimalnih uvjeta propisanih pravilima vizualnog letenja;
- (h) „ovlaštenje za noćno letenje” znači ovlaštenje priloženo dozvoli iz dijela-FCL EU-a s kojim će se koristiti privilegije iz dozvole privatnog pilota za avione u skladu s uvjetima u okviru pravila vizualnog letenja noću. Ovlaštenje za noćno letenje izdaje se bez datuma isteka valjanosti;
- (i) „ispit praktične osposobljenosti” znači ispitivanje praktične osposobljenosti u svrhu izdavanja dozvole ili ovlaštenja, uključujući usmeno ispitivanje ako je to potrebno u skladu s Prilogom I. Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 (dio-FCL);

- (j) „posebni uvjeti” znači zahtjevi za koje je usporedbom regulatornih sustava za licenciranje utvrđeno da nisu zajednički obama sustavima i koji su dovoljno važni da bi ih se razmotrilo u ovom Prilogu. Popis posebnih uvjeta nalazi se u Dodatku 1. ovom Prilogu;
- (k) „ovlaštenje za tip” znači:
- i. u kontekstu dozvole iz dijela-FCL EU-a, ovlaštenje priloženo dozvoli pilota. Privilegije imatelja ovlaštenja za tip omogućuju mu da obavlja dužnost pilota u tipu zrakoplova utvrđenom u ovlaštenju kako je navedeno u EASA-inu popisu posebnih ovlasti u okviru ovlaštenja za tip i dozvola letačke posade - za sve zrakoplove osim helikoptera;
  - ii. u kontekstu certifikata pilota FAA-e, ovlaštenje u okviru certifikata pilota FAA-e za svaki veliki zrakoplov (osim zrakoplova lakoših od zraka), avion na turbomlazni pogon ili drugi zrakoplov koji je utvrdio administrator FAA-e postupkom certifikacije tipa za koji pilot mora ispuniti određene zahtjeve u pogledu zrakoplovnog znanja i iskustva te ispitivanja kako bi obavljao dužnost zapovjednika zrakoplova;
- (l) „valjano” znači:
- i. u kontekstu certifikata pilota FAA-e ili dozvole iz dijela-FCL EU-a, da taj certifikat ili dozvola nisu vraćeni, suspendirani, ukinuti ili istekli;

- ii. u kontekstu ovlaštenja iz dijela-FCL EU-a, da razdoblje valjanosti ovlaštenja nije isteklo. Datum isteka valjanosti ovlaštenja navodi se na dozvoli pilota.

3. ZAJEDNIČKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA ČLANOVE POSADE ZRAKOPLOVA

3.1. Sastav

- 3.1.1. Osniva se Zajednički koordinacijski odbor (JACB) za članove posade zrakoplova, koji odgovara Bilateralnom nadzornom odboru, pod zajedničkim vodstvom izvršnih direktora EASA-e i FAA-e odgovornih za standarde letenja. Zajednički koordinacijski odbor za članove posade zrakoplova obuhvaća predstavnike svakog tehničkog predstavnika odgovorne za licenciranje pilota i, prema potrebi, sustave upravljanja kvalitetom/sustave upravljanja.
- 3.1.2. Zajedničko vodstvo može pozvati dodatne sudionike u Zajednički koordinacijski odbor za članove posade zrakoplova kako bi se olakšalo ostvarenje ciljeva iz ovog Priloga.

3.2. Mandat

- 3.2.1. Zajednički koordinacijski odbor za članove posade zrakoplova sastaje se najmanje jednom godišnje kako bi se osigurali djelotvorno funkcioniranje i provedba ovog Priloga.
Njegove dužnosti obuhvaćaju:

- (a) izradu, odobravanje i reviziju Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, uključujući suradnju, pomoć, razmjenu informacija i aktivnosti izgradnje trajnog povjerenja koje će se primjenjivati za postupke obuhvaćene ovim Prilogom;

- (b) dijeljenje informacija o relevantnim sigurnosnim pitanjima i izradu akcijskih planova za njihovo rješavanje;
  - (c) osiguravanje dosljedne primjene ovog Priloga;
  - (d) razmjenu informacija o planiranim aktivnostima utvrđivanja pravila i onima koje su u tijeku, a koje bi mogle utjecati na osnovu i područje primjene ovog Priloga;
  - (e) dijeljenje informacija o važnim promjenama u sustavima stranaka za licenciranje pilota koje bi mogle utjecati na osnovu i područje primjene Priloga;
  - (f) rješavanje tehničkih pitanja koja podliježu odgovornostima tehničkih predstavnika i zrakoplovnih tijela, ali se ne mogu riješiti na njihovoj razini; i
  - (g) predlaganje izmjena ovog Priloga Bilateralnom nadzornom odboru.
- 3.2.2. Zajednički koordinacijski odbor za članove posade zrakoplova o neriješenim pitanjima izvješćuje Bilateralni nadzorni odbor i osigurava provedbu odluka povezanih s ovim Prilogom koje je donio Bilateralni nadzorni odbor.
- #### 4. PROVEDBA
- 4.1. Stranke su suglasne da se za osobu koja ima dozvolu iz dijela-FCL EU-a za avione, uključujući ovlaštenje za klasu, uz ovlaštenje za noćno letenje ili bez njega, ili ovlaštenje za instrumentalno letenje za avione, i koja je dokazala sukladnost s primjenjivim posebnim uvjetima FAA-e utvrđenima u Prilogu 1. smatra da ispunjava zahtjeve za dodjeljivanje certifikata pilota FAA-e, jednog ili više ovlaštenja za klasu, ili ovlaštenja za instrumentalno letenje u toj kategoriji aviona.

- 4.2. Stranke su suglasne da se za osobu koja ima certifikat pilota FAA-e za avione ili ovlaštenje za instrumentalno letenje za avione i koja je dokazala sukladnost s primjenjivim posebnim uvjetima EU-a utvrđenima u Dodatku 1. te je dostavila dokaz o ažurnosti u skladu s primjenjivim odredbama u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota smatra da ispunjava zahtjeve za dodjeljivanje dozvole iz dijela-FCL EU-a, jednog ili više ovlaštenja za klasu, uz ovlaštenje za noćno letenje ili bez njega, ili ovlaštenja za instrumentalno letenje u toj kategoriji aviona.
- 4.3. Dozvole iz dijela-FCL EU-a ili certifikati pilota FAA-e koji su vraćeni, suspendirani ili ukinuti ne smiju se obnoviti u skladu s uvjetima iz ovog Priloga.
- 4.4. Područje primjene ovlaštenja i ograničenja certifikata pilota FAA-e ili dozvole iz dijela-FCL EU-a izdanih u skladu s ovim Prilogom detaljnije je utvrđeno u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
- 4.5. Nakon izdavanja dozvole iz dijela-FCL EU-a ili certifikata pilota FAA-e u skladu s ovim Prilogom imatelj, kako bi ostvario privilegije u okviru te dozvole ili certifikata pilota, mora, prema potrebi, ispuniti zahtjeve u pogledu produljenja ili obnavljanja dozvole iz dijela-FCL EU-a odnosno certifikata pilota FAA-e.
- 4.6. FAA, nakon izdavanja certifikata pilota FAA-e na temelju dozvole iz dijela-FCL EU-a u skladu s ovim Prilogom, ne smije zahtijevati vraćanje te dozvole iz dijela-FCL EU-a. Zrakoplovno tijelo, nakon izdavanja dozvole iz dijela-FCL EU-a na temelju certifikata pilota FAA-e u skladu s ovim Prilogom, ne smije zahtijevati vraćanje tog certifikata pilota FAA-e.

- 4.7. Tehnički predstavnici i, ako je primjenjivo, zrakoplovna tijela čine sljedeće:
- 4.7.1. na zahtjev FAA-e ili zrakoplovnog tijela koje izdaje dozvolu iz dijela-FCL EU-a ili certifikat pilota FAA-e u skladu s ovim Prilogom jedni drugima dostavljaju provjeru ili potvrdu vjerodostojnosti izvorne dozvole iz dijela-FCL EU-a, certifikata pilota FAA-e ili ovlaštenja; i
- 4.7.2. u obliku, na način i prema rasporedu koji je odredio Zajednički koordinacijski odbor za članove posade zrakoplova dostavljaju statističke podatke o dozvolama iz dijela-FCL EU-a, certifikatima pilota FAA-e i ovlaštenjima izdanima u skladu s ovim Prilogom.
- 4.8. Svaki tehnički predstavnik stranke ili, ako je primjenjivo, zrakoplovno tijelo, na zahtjev ili na temelju uzajamnog dogovora, ako je to potrebno, tehničkom predstavniku druge stranke ili, ako je primjenjivo, zrakoplovnom tijelu pruža tehničku pomoć pri aktivnostima licenciranja pilota kako bi se ostvarila svrha ovog Priloga. Tehnički predstavnici ili zrakoplovno tijelo mogu odbiti pružiti takvu tehničku pomoć zbog nedostatka dostupnih resursa.

4.9. Revizije koje u pogledu vlastite organizacije, zakona, propisa, postupaka, politike ili normi povezanih s civilnim zrakoplovstvom, uključujući one tehničkih predstavnika i zrakoplovnih tijela, provodi bilo koja od stranaka mogu utjecati na osnovu na temelju koje se izvršava ovaj Prilog. Stoga se stranke preko tehničkih predstavnika i, ako je primjenjivo, zrakoplovnih tijela što prije međusobno savjetuju o takvim planiranim promjenama te raspravljaju o mjeri u kojoj takve planirane promjene utječu na osnovu ovog Priloga. Ako se nakon savjetovanja na temelju članka 15.C Sporazuma postigne dogovor o izmjeni ovog Priloga, stranke nastoje osigurati da takva izmjena stupi na snagu istodobno sa stupanjem na snagu ili provedbom promjene zbog koje je ta izmjena uvedena, ili što prije nakon toga.

5. KOMUNIKACIJA I SURADNJA

- 5.1. Tehnički predstavnici, preko Zajedničkog koordinacijskog odbora za članove posade zrakoplova, održavaju i razmjenjuju popis kontaktnih točaka za različite tehničke aspekte ovog Priloga.
- 5.2. Sva komunikacija između tehničkih predstavnika, uključujući tehničku dokumentaciju koja se dostavlja radi revizije ili odobrenja kako je detaljno opisano u ovom Prilogu, odvija se na engleskom jeziku.
- 5.3. Svi datumi koji se upotrebljavaju u komunikaciji imaju format DD MMM GGGG, npr. „05 MAY 2014”.

5.4. U slučaju hitnih ili neuobičajenih situacija kontaktne točke tehničkih predstavnika i, ako je primjenjivo, zrakoplovnih tijela, kako je utvrđeno u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, dužne su komunicirati i osigurati da se odmah poduzmu odgovarajuće mjere.

6. ZAHTJEVI U POGLEDU KVALIFIKACIJA ZA PRIZNAVANJE NALAZA O SUKLADNOSTI

6.1. Osnovni zahtjevi

6.1.1. Svaki tehnički predstavnik i, ako je primjenjivo, zrakoplovno tijelo drugom tehničkom predstavniku dokazuju djelotvornost svojih sustava za regulatorni nadzor pilota. Konkretno, dokazuju djelotvornost i primjerenost:

- (a) pravne i regulatorne strukture;
- (b) organizacijske strukture;
- (c) resursa, uključujući dovoljno kvalificiranog osoblja;
- (d) programa osposobljavanja za tehničko osoblje;
- (e) internih politika, procesa i postupaka, uključujući sustav kvalitete;
- (f) dokumentacije i evidencije;

- (g) programa nadzora; i
- (h) nadležnosti nad reguliranim imateljima dozvola iz dijela-FCL EU-a ili certifikata pilota FAA-e.

6.2. Početno povjerenje

Svaki je tehnički predstavnik dokazao drugom tehničkom predstavniku djelotvornost svojeg sustava za regulatorni nadzor aktivnosti obuhvaćenih ovim Prilogom putem aktivnosti izgradnje početnog povjerenja. Tehnički predstavnici jedni su drugima dokazali i djelotvornost svojih aktivnosti revizija kvalitete i standardizacije, uključujući revizije zrakoplovnih tijela kako je navedeno u stavku 6.3.1.

6.3. Trajno povjerenje

6.3.1. Tehnički predstavnici i zrakoplovna tijela nastavljaju jedni drugima dokazivati djelotvornost nadzora kako je detaljno opisano u stavku 6.1.1. ovog Priloga u skladu s relevantnim odredbama u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota koje je izradio Zajednički koordinacijski odbor za članove posade zrakoplova.

(a) Konkretno, tehnički predstavnici:

- i. imaju pravo sudjelovati, kao promatrači, u revizijama kvalitete i inspekcijskom nadzoru u području standardizacije tehničkih predstavnika druge stranke;

- ii. stavljuju drugom tehničkom predstavniku na raspolaganje izvješća o revizijama kvalitete i inspekcijskom nadzoru u području standardizacije primjenjivima na ovaj Prilog, kako je utvrđeno u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota; i
- iii. jedni drugima pomažu u uklanjanju nedostataka uočenih tijekom revizija i inspekcijskih pregleda koji, prema potrebi, utječu na provedbu ovog Priloga.

(b) Konkretno, FAA i zrakoplovna tijela:

- i. omogućuju revizije kvalitete i inspekcijski nadzor u području standardizacije kako je detaljno opisano u gornjem stavku 6.3.1. točki (a) podtočki i.;
- ii. dijele relevantne informacije o sigurnosti i poznata ograničenja koja mogu utjecati na sposobnost zrakoplovnog tijela ili tehničkog predstavnika da u potpunosti ispunji primjenjive međunarodne sigurnosne standarde ili druge sigurnosne zahtjeve utvrđene u skladu sa Sporazumom;
- iii. podložno primjenjivim zakonima i propisima o zaštiti osobnih podataka stavljuju na raspolaganje relevantne evidencije o licenciranju pilota i izvješća o inspekcijskim pregledima, uključujući poduzete provedbene mjere; i
- iv. prema potrebi pomažu usmenim prevođenjem u uredu zrakoplovnog tijela tijekom pregleda evidencije i dokumentacije koje su sastavljene na njegovu nacionalnom jeziku.

- (c) Tehnički predstavnici jedni druge što prije obavješćuju ako tehnički predstavnik ili zrakoplovno tijelo ne može ispuniti neki od zahtjeva iz stavka 6.3. Ako bilo koji od tehničkih predstavnika smatra da tehnička stručnost više nije odgovarajuća, tehnički predstavnici međusobno se savjetuju i predlažu akcijski plan, uključujući potrebne korektivne mjere, kako bi se otklonili nedostaci.
- (d) Ako tehnički predstavnik ili zrakoplovno tijelo ne otkloni nedostatke u roku utvrđenom u akcijskom planu, bilo koji od tehničkih predstavnika može to pitanje uputiti Zajedničkom koordinacijskom odboru za članove posade zrakoplova.
- (e) Ako stranka namjerava suspendirati priznavanje nalaza ili odobrenja tehničkog predstavnika ili zrakoplovnog tijela, stranka o tome odmah obavješćuje drugu stranku u skladu s člankom 18.A Sporazuma.

7. PRISTOJBE

Pristojbe koje se primjenjuju moraju biti u skladu s člankom 14. Sporazuma te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

Dodatak 1.

POSEBNI UVJETI

1. Opći uvjeti
  - 1.1. Podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev za konverziju dozvole iz dijela-FCL EU-a ili certifikata pilota FAA-e u skladu s ovim Prilogom u standardiziranom obliku i na način utvrđen u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
  - 1.2. Podnositelju zahtjeva koji ima dozvolu iz dijela-FCL EU-a ili certifikat pilota FAA-e s ograničenjem zahtjev može biti odbijen ako slično ograničenje nije dostupno u drugom sustavu.

2. Posebni uvjeti EU-a

Kako bi se njegov zahtjev odobrio u skladu s dijelom-FCL, na temelju uvjetâ iz ovog Priloga, podnositelj zahtjeva mora ispuniti sve sljedeće posebne uvjete EU-a:

- 2.1. Posebni uvjeti EU-a koji se primjenjuju na izdavanje dozvole iz dijela-FCL EU-a za avione (PPL(A)) te povezana ovlaštenja za klasu i noćno letenje, prema potrebi, na temelju certifikata pilota FAA-e.
- 2.1.1. Podnositelj zahtjeva mora pokazati ili dostaviti dokaz o tome da je stekao razinu jezične sposobnosti u skladu s odjeljkom FCL.055 dijela-FCL, osim ako na certifikatu pilota FAA-e ima upisanu „jezičnu sposobnost za engleski jezik“. „Jezična sposobnost za engleski jezik“ smatra se istovjetnom razini 4. jezične sposobnosti za engleski jezik kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
- 2.1.2. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti zahtjeve EU-a u pogledu zdravstvene sposobnosti kako je navedeno u Uredbi Komisije br. 1178/2011 koji se primjenjuju na dozvolu PPL(A).
- 2.1.3. Podnositelj zahtjeva mora položiti ispit praktične osposobljenosti, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, pred ispitivačem kvalificiranim u skladu s dijelom-FCL.
- 2.1.4. Prije ispita praktične osposobljenosti podnositelj zahtjeva mora dokazati ispitivaču da je stekao odgovarajuću razinu potrebnog teorijskog znanja, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, u razdoblju od 24 kalendarska mjeseca prije mjeseca u kojem podnosi zahtjev.

- 2.1.5. Podnositelj zahtjeva koji podnosi zahtjev za ovlaštenje za noćno letenje iz dijela-FCL mora dostaviti dokaz o tome da je ispunio zahtjeve u pogledu noćnog letenja utvrđene u odjelu FCL.810 dijela-FCL. Iskustvo u osposobljavanju za noćno letenje može se priznati, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
- 2.1.6. Podnositelj zahtjeva koji podnosi zahtjev za ovlaštenje za klasu jednopilotnog višemotornog klipnog aviona mora dostaviti dokaz o tome da su ispunjeni zahtjevi za izdavanje ovlaštenja za klasu višemotornog klipnog kopnenog aviona kako je navedeno u dijelu-FCL poddjelu H. U tom se slučaju ispit praktične osposobljenosti utvrđen u gornjem stavku 2.1.3. polaze u višemotornom klipnom kopnenom avionu. Podnositelju zahtjeva koji je prethodno sudjelovao u osposobljavanju za letenje višemotornim klipnim avionima i ima iskustva u takvom letenju to se iskustvo može priznati u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz dijela-FCL poddjela H, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
- 2.1.7. Zrakoplovno tijelo, nakon konverzije certifikata pilota FAA-e u skladu s ovim Prilogom, u stavku VIII. (ili XIII.) dozvole iz dijela-FCL EU-a unosi sljedeću izjavu: „dozvola PPL(A) izdana na temelju Sporazuma između EU-a i SAD-a”.
- 2.2. Posebni uvjeti EU-a koji se primjenjuju na izdavanje ovlaštenja za instrumentalno letenje iz DIJELA-FCL EU-a za avione (IR(A)) na temelju ovlaštenja za instrumentalno letenje FAA-e.
- 2.2.1. Podnositelj zahtjeva mora pokazati ili dostaviti dokaz o tome da je stekao razinu jezične sposobnosti u skladu s odjeljkom FCL.055 dijela-FCL, osim ako na certifikatu pilota FAA-e ima upisanu „jezičnu sposobnost za engleski jezik”. „Jezična sposobnost za engleski jezik” smatra se istovjetnom razini 4. jezične sposobnosti za engleski jezik kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.

- 2.2.2. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti zahtjeve EU-a u pogledu zdravstvene sposobnosti kako je navedeno u Uredbi Komisije br. 1178/2011 koji se primjenjuju na dozvolu IR(A).
- 2.2.3. Podnositelj zahtjeva mora položiti ispit praktične osposobljenosti za dozvolu IR(A), kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, pred ispitivačem kvalificiranim u skladu s dijelom-FCL.
- 2.2.4. Kada je riječ o dokazivanju teorijskog znanja i kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, ako podnositelj zahtjeva ima iskustvo od najmanje 50 sati naleta u skladu s pravilima instrumentalnog letenja kao zapovjednik u avionima, prije ispita praktične osposobljenosti za dozvolu IR(A) mora ispitivaču dokazati da je stekao odgovarajuću razinu potrebnog teorijskog znanja. U drugim slučajevima podnositelj zahtjeva polaže pisani ispit u razdoblju od 24 kalendarska mjeseca prije mjeseca u kojem podnosi zahtjev.
- 2.2.5. Podnositelj zahtjeva koji podnosi zahtjev za ovlaštenje za instrumentalno letenje za jednopilotne višemotorne klipne kopnene avione mora dostaviti dokaz o tome da su ispunjeni zahtjevi za izdavanje ovlaštenja za instrumentalno letenje za višemotorne klipne kopnene avione kako je navedeno u dijelu-FCL poddijelu G. U tom se slučaju ispit praktične osposobljenosti za dozvolu IR(A) utvrđen u gornjem stavku 2.2.3. polaže u višemotornom klipnom kopnenom avionu. Podnositelju zahtjeva koji je prethodno sudjelovao u osposobljavanju za instrumentalno letenje višemotornim avionima i ima iskustva u takvom letenju to se iskustvo može priznati u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz dijela-FCL poddijela G, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.

- 2.2.6. Kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, podnositelj zahtjeva koji podnosi zahtjev za ovlaštenje za instrumentalno letenje mora izvršiti aklimatizacijsko letenje u nekoj od država članica EU-a, u okviru organizacije za osposobljavanje odobrene u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011, prije provedbe ispita praktične osposobljenosti za dozvolu IR(A). Podnositelj zahtjeva izuzima se od ovog zahtjeva ako ima prethodno iskustvo od najmanje 50 sati naleta u skladu s pravilima instrumentalnog letenja kao zapovjednik u avionima ili prethodno iskustvo od najmanje 10 sati naleta u skladu s pravilima instrumentalnog letenja kao zapovjednik u avionima u bilo kojoj državi članici EU-a ili bilo kojoj europskoj državi koja sudjeluje u EASA-i u skladu s člankom 129. Uredbe (EU) br. 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.-22.).
- 2.2.7. Od podnositelja zahtjeva kojem je dodijeljeno ovlaštenje za instrumentalno letenje iz dijela-FCL EU-a na temelju ovog Priloga zahtjeva se da prođe niz ispitivanja teorijskog znanja u skladu s odjelicima FCL.025 i FCL.615 IR dijela-FCL prije nego što iskoristi svoje privilegije iz ovlaštenja za instrumentalno letenje u okviru dozvole CPL, MPL ili ATPL iz dijela-FCL EU-a.

- 2.2.8. Od podnositelja zahtjeva kojem je dodijeljeno ovlaštenje za instrumentalno letenje iz dijela-FCL EU-a na temelju ovog Priloga zahtjeva se da prođe sva ispitivanja teorijskog znanja u skladu s odjeljkom FCL.025 dijela-FCL prije nego što mu se potpuno prizna dozvola IR(A) u drugoj kategoriji zrakoplova u skladu s odjeljkom FCL.035 dijela-FCL.
- 2.2.9. Zrakoplovno tijelo, nakon konverzije certifikata pilota FAA-e u skladu s ovim Prilogom, u stavku VIII. (ili XIII.) dozvole iz dijela-FCL EU-a unosi sljedeću izjavu: „dozvola PPL(A) / IR(A) izdana na temelju Sporazuma između EU-a i SAD-a”.

3. Posebni uvjeti FAA-e

Kako bi se njegov zahtjev odobrio u skladu s glavom 14. dijelom 61. Kodeksa saveznih propisa, na temelju uvjetâ iz ovog Priloga, podnositelj zahtjeva mora ispuniti sve sljedeće posebne uvjete FAA-e:

- 3.1. Posebni uvjeti FAA-e koji se primjenjuju na izdavanje certifikata pilota FAA-e, ovlaštenja za klasu u kategoriji jednomotornog kopnenog aviona i ovlaštenja za klasu u kategoriji višemotornog kopnenog aviona na temelju dozvole iz dijela-FCL EU-a.
- 3.1.1. Podnositelj zahtjeva mora biti sposoban čitati, govoriti i pisati na engleskom jeziku te ga razumjeti. Jezična sposobnost za engleski jezik razine 4. ili više razine iz dijela-FCL prihvaca se kao jezična sposobnost za engleski jezik.
- 3.1.2. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti zahtjeve FAA-e u pogledu certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kako bi ostvario privilegije iz certifikata pilota FAA-e, kako je propisano glavom 14. dijelom 61. Kodeksa saveznih propisa.

- 3.1.3. Podnositelj zahtjeva mora položiti potreban ispit znanja kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, u razdoblju od 24 kalendarška mjeseca prije mjeseca u kojem podnosi zahtjev.
  - 3.1.4. Podnositelj zahtjeva mora proći provjeru letačkih sposobnosti s instruktorom letenja kojeg je certificirala FAA i koji ima odgovarajuće ovlasti FAA-e za ispitivanje, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
  - 3.1.5. Podnositelj zahtjeva koji podnosi zahtjev za ovlaštenje za višemotorni kopneni avion mora dostaviti dokaz o tome da je ispunio zahtjeve za izdavanje ovlaštenja za višemotorni kopneni avion kako je navedeno u glavi 14. dijelu 61. Kodeksa saveznih propisa.
Ospozobljavanje za višemotorne klipne kopnene avione i iskustvo u letenju njima može se priznati, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
- 3.2. Posebni uvjeti FAA-e koji se primjenjuju na izdavanje ovlaštenja za instrumentalno letenje avionom FAA-e na temelju ovlaštenja za instrumentalno letenje iz dijela-FCL EU-a.
  - 3.2.1. Podnositelj zahtjeva mora biti sposoban čitati, govoriti i pisati na engleskom jeziku te ga razumjeti. Jezična sposobnost za engleski jezik razine 4. ili više razine iz dijela-FCL prihvata se kao jezična sposobnost za engleski jezik.
  - 3.2.2. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti zahtjeve FAA-e u pogledu certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kako bi ostvario privilegije iz certifikata pilota FAA-e, kako je propisano glavom 14. dijelom 61. Kodeksa saveznih propisa.

- 3.2.3. Kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, podnositelj zahtjeva koji podnosi zahtjev za instrumentalno ovlaštenje mora izvršiti aklimatizacijsko letenje u Sjedinjenim Državama, uključujući njihova područja, s instruktorom letenja kojeg je certificirala FAA, prije provedbe provjere sposobnosti za instrumentalno letenje s ispitivačem. Podnositelj zahtjeva izuzima se od ovog zahtjeva ako ima prethodno iskustvo od najmanje 50 sati naleta u skladu s pravilima instrumentalnog letenja kao zapovjednik u avionima ili prethodno iskustvo od najmanje 10 sati naleta u skladu s pravilima instrumentalnog letenja kao zapovjednik u avionima u Sjedinjenim Državama, uključujući njihova područja.
- 3.2.4. Podnositelj zahtjeva mora proći provjeru sposobnosti za instrumentalno letenje s ispitivačem, kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota.
- 3.2.5. Podnositelj zahtjeva mora položiti potreban ispit znanja kako je detaljno opisano u okviru Tehničkih provedbenih postupaka za licenciranje pilota, u razdoblju od 24 kalendarska mjeseca prije mjeseca u kojem podnosi zahtjev.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

Predstavnici Sjedinjenih Američkih Država i Europske unije potvrdili su da se vjerodostojnost hrvatske jezične verzije Priloga 3. Sporazumu o suradnji u području reguliranja sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu između Sjedinjenih Američkih Država i Europske zajednice, potписанom u Bruxellesu 30. lipnja 2008. („Sporazum”), može potvrditi razmjenom diplomatskih nota između Sjedinjenih Država i Europske unije.

Nadalje, potvrdili su da tekst na engleskom jeziku ima prednost u slučaju razlika pri tumačenju različitih jezičnih verzija Sporazuma ili njegova Priloga 3., kako je predviđeno Sporazumom.

Ova je Zajednička izjava sastavni dio Sporazuma.

Za Sjedinjene Američke Države

Za Europsku uniju